

Foto: Øyvind Strand Endal, FORUT

Rapportering 2024 for FORUT Solidaritetsaksjon for utvikling

Etisk handel Norge har vurdert at rapporten til FORUT oppfyller våre krav til basisnivå for små sivilsamfunnsorganisasjoner. Les mer om basisnivå [her](#).

---

*«En av Etisk handel
Norges styrker er
flerpartssamarbeidet»*

Til lesere av rapporten

Etisk handel Norge er et flerpartsinitiativ som gjør det mulig å møte komplekse og utfordrende problemstillinger virksomheter ikke kan takle alene. Den nye åpenhetsloven setter krav til virksomheters aktsomhetsvurderinger i egen virksomhet, i leverandørkjeden og hos forretningsforbindelser. Aktsomhetsvurderinger blir styrket gjennom interessentdialog. Her spiller våre medlemsorganisasjoner en viktig rolle, både som part i Etisk handel Norges flerpartssamarbeid og som interessent i aktsomhetsvurderingene. Våre medlemsorganisasjoner bidrar med spisskompetanse og ressurser, ved å være pådrivere i rettighetsarbeid og politisk påvirkning, og ved å bidra til å styrke oppslutningen om etisk handel. I tillegg er organisasjonene forpliktet til å følge Etisk handel Norges prinsipperklæring om bærekraftig forretningspraksis (Responsible business conduct).

Organisasjonene i Etisk handel Norge er forskjellige og har dermed også ulikt fokus. For eksempel er arbeidstakerorganisasjoners viktigste mål å styrke fagforeninger og arbeidstakeres rettigheter, og i Etisk handel Norge kan de dele sin kompetanse om dette viktige temaet med andre medlemmer. Frivillige organisasjoner har verdifull kunnskap om lokale forhold og samarbeidspartnere i produsentland og de kan gjennomføre kampanjer for å skape bred oppmerksomhet. Arbeidsgiver- og interesseorganisasjoner kan ta tak i problemstillinger medlemmene har felles og slik initiere prosjekter på vegne av mange Etisk handel Norge-bedrifter.

Denne rapporteringsmalen er laget slik at den skal kunne brukes av alle medlemsorganisasjoner som ikke er omfattet av åpenhetsloven – interesseorganisasjoner, arbeidsgiverorganisasjoner og fagbevegelsen. Den enkelte organisasjons rolle og fokus vil bestemme hvor detaljert de enkelte spørsmål kan besvares.

Heidi Furustøl
Daglig leder Etisk handel Norge

Forord fra:

Ida Oleanna Hagen, generalsekretær i FORUT

Trygge barn og trygge leker

11.juni 2024 ble FNs internasjonale dag for lek markert for første gang. Lekens betydning kan ikke undervurderes. Lek er språket som snakkes av alle, av mennesker i alle aldre. Lek fremmer fellesskap, toleranse og sosial inkludering.

Lek er også et av barnas viktigste arenaer for utvikling, læring og mestring. Det er grunnen til at dette har stor plass i FORUTs arbeid for trygge barn. Sammen med våre partnerorganisasjoner har kampen for barns rettigheter, for barns rett til beskyttelse, omsorg, god helse og utvikling og til å la sin stemme bli hørt, vært grunnmuren i vårt arbeid. Vår partner i India gjennom snart 40 år, The Concerned for Working Children (CWC), var en av initiativtakerne til den internasjonale dagen for lek.

Bærekraftsmål 12 handler om ansvarlig forbruk og produksjon. Et av delmålene er at alle mennesker i hele verden har relevant informasjon om og forståelse av bærekraftig utvikling og et levesett som er i harmoni med naturen innen 2030. Det begynner å haste.

Barn er ekstra sårbare her, fordi det ofte er voksne som tar forbrukervalg på vegne av barna. Samtidig utsettes barn for massiv markedsføring.

Det er derfor forstemmende at risikonivået for brudd på grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden for leke- og idrettsutstyr er skyhøyt. Kjøper du en ball, tuss eller en leke til barnet ditt, er sannsynligheten stor for at noen ikke har fått betalt det de bør.

I FORUT er vi opptatt av at trygge barn er barn som kjenner sine rettigheter, og som skal vite at lekene deres er trygge. Derfor har vi et tett samarbeid med våre produsenter om at lekene som er en del av FORUT Barneaksjonen, der over 1000 barnehager deltar årlig, er produsert på en forsvarlig måte og uten giftstoffer.

Slik bidrar vi til at bærekraftsmålet om ansvarlig forbruk og produksjon kommer barna til gode. For, som vår partner CWC sier; **children are citizens of today, not tomorrow!**

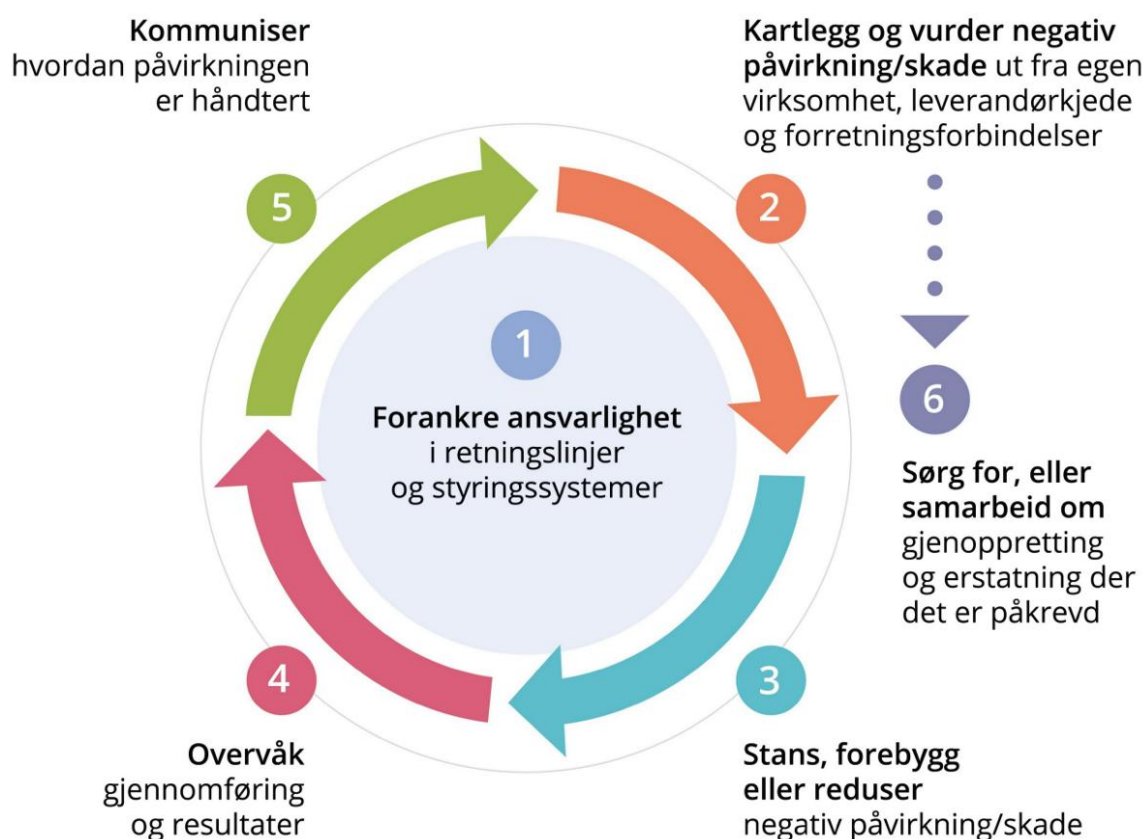

Ida Oleanna Hagen
Generalsekretær FORUT Solidaritetskaksjon for Utvikling

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Figur 1: Modell OECD

Dokumentasjonskrav

For å sikre kvalitet og fremgang i arbeidet med etisk handel må følgende 3 krav etterleves:

- 1.** Policy for egen virksomhet som reflekterer Etisk handel Norges prinsipperklæring. Minimumskrav er en lenke til prinsipperklæringen på egne nettsider.
- 2.** Rutiner for leverandører og samarbeidspartnere som viser hvordan inngåelse av nye partnerskap utføres.
- 3.** Handlingsplan. Utfylling av punktene i denne rapporten under trinn 4.

Trinn 1: Forankring av ansvarlighet

Om organisasjonen

Organisasjonsnavn:

FORUT Solidaritetsaksjon for utvikling

Type organisering:

Ideell organisasjon

Beskrivelse av virksomheten:

FORUT er en norsk bistandsorganisasjon som gjør verden tryggere for barn. Vi kjemper mot fattigdom og urettferdighet. Vi arbeider for at barn og kvinner skal få realisert sine rettigheter, og at rusmidler og dårlig psykisk helse ikke skal hindre trygghet og utvikling.

- FORUT har utviklingssamarbeid i seks land i Afrika og Asia. Gjennom nøkkelroller i globale og regionale fagnettverk i Asia, Afrika og Latin-Amerika er FORUT en ledende stemme i global alkohol- og narkotikapolitikk.
- FORUT mobiliserer barn og unge i Norge gjennom informasjonskampanjene Barneaksjonen for barnehager og Skoleløpet for grunnskolen, samt Ungdomsaksjonen som retter seg mot videregående skoler og folkehøgskoler.
- FORUTs mål er at folk får reell makt til å endre sine liv.
- Vi mener at utvikling krever en helhetlig tilnærming og arbeider på ulike områder som virker sammen: barns rettigheter, likestilling, alkohol- og narkotikaforebygging, psykisk helse, arbeid og inntekt, og godt styresett.
- FORUT er Innlandets bistandsorganisasjon, med hovedkontor på Gjøvik.
- FORUT importerer varer direkte fra leverandører i Sri Lanka og Nepal som distribueres gjennom FORUT Barneaksjonen og selges gjennom vår egen nettbutikk og en fysisk julebutikk på Gjøvik hvert år.
- FORUT er en forkortelse for solidaritetsaksjon FOR Utvikling.
- FORUT er eid av de norske ruspolitiske organisasjonene IOGT, Juvente og Juba.
- FORUT er medlem av Innsamlingskontrollen.
- Vareimport og -salg for å støtte arbeidsplasser i sør er en del av FORUTs

---

informasjons- og påvirkningsarbeid i Norge. Varesalget er viktig både for å bygge merkevare, omsette varer fra FORUT Barneaksjonen og skaffe inntekter til FORUT. Historien bak produktene er viktig, og skal alltid formidles sammen med varen.

Organisasjonens størrelse:

Antall ansatte: 16

Omsetning (NOK): 59 344 259 (tall fra 2023, endelig regnskap for 2024 vedtas av årsmøtet i mai 2025)

Land som omfattes av prioriterte programmer/prosjekter:

Malawi, Zambia, Sierra Leone, Nepal, India og Sri Lanka.

Kontaktinformasjon for rapporten:

Kontaktperson: Kirsten Tschudi

Tittel: pedagogisk kampanjeprodusent

Epost: kirsten@forut.no

Telefon: +47 958 53 896

Innmeldingsår i Etisk handel Norge: 2022

Forankring i organisasjonen

Beskriv hvordan etisk handel er forankret i organisasjonen:

FORUTs styre ble grundig orientert og deltok i prosessen da vi meldte oss inn i Etisk Handel Norge i 2022. 28. januar 2023 vedtok styret Policy for bærekraftig forretningspraksis og Retningslinjer for leverandører (revidert 14. februar 2023), som er en viktig del av våre rutiner knyttet til etisk handel.

Varehandel og etisk handel er en del av FORUTs årlige arbeidsplan og styret får rapport på status i forkant av hvert styremøte.

FORUT har ukentlige møter for alle ansatte der handelsteamet har en fast

---

informasjonspost. Teamet består av fire ansatte med arbeidsoppgaver tilknyttet etisk handel, innkjøp, nettbutikk og julebutikk.

FORUTs medlemskap i Etisk handel Norge medfører at vi hele tiden må ha søkelys på bærekraft i alle ledd og foreta aktsomhetsvurderinger. Gjennom ukentlige treffpunkter som kontormøter og kompetansetimer for alle ansatte, rapporteres og drøftes tematikken jevnlig.

Lenke til Policy for bærekraftig forretningspraksis i FORUT: <https://forut.no/wp-content/uploads/2023/02/Policy-for-baerekraftig-forretningsprakris-FORUT.pdf>

Navn og stilling på øverste leder med etisk handel som en del av sitt hovedansvar: Ida Oleanna Hagen, generalsekretær.

Trinn 2: Kartlegging av risiko

Rutiner for leverandører og samarbeidspartnere

Beskriv hvordan virksomheten innlemmer hensynet til etisk handel

når nye leverandører og samarbeidspartnere velges:

FORUT har langvarige samarbeid med våre eksisterende leverandører og samarbeidspartnere. Vi importerer per i dag fra Nepal og Sri Lanka, samt at vi vurderer innkjøp fra en av våre viktige samarbeidspartnere i India som driver yrkesopplæring for marginalisert ungdom.

Det varierer hvor ofte vi bestiller fra de ulike produsentene. Etter innmelding i Etisk Handel Norge har vi ved første gangs bestilling fra våre eksisterende leverandører informert om våre forpliktelser gjennom medlemskapet, bedt de signere *Guidelines for suppliers* <https://forut.no/wp-content/uploads/2024/05/Guidelines-for-suppliers.pdf> og etterspurt informasjon om deres rutiner knyttet til miljø, arbeiderens rettigheter og dyrevelferd.

Eventuelle nye leverandører og samarbeidspartnere vil vi gjennom besøk og god kommunikasjon søke å ha kontroll på at de oppfyller våre krav til etiske standarder. Rådgiver i Etisk Handel Norge er viktig for oss i denne prosessen.

Vi er en liten organisasjon som ikke jobber primært med kjøp og salg. Dette er en fordel fordi vi kan etablere nære og gode relasjoner til leverandørene. Vi besøker produksjonslandene jevnlig og har relativt god kunnskap om viktige risikofaktorer for de enkelte landene gjennom bistandsarbeidet og våre partnerorganisasjoner. Det kan i noen tilfeller også være en ulempe med tanke på at handel er en liten del av

---

organisasjonens virksomhet. Det at vi gjør relativt små innkjøp fra hver leverandør kan gjøre at vi har mindre påvirkningskraft når det gjelder å endre praksis for å oppfylle våre krav til etisk handel. Vi velger allikevel å tro at våre spørsmål og krav bidrar til at produsentene også øker sitt kunnskapsnivå og endrer praksis til det bedre i de tilfellene vi avdekker mangler.

Oversikt over eksisterende leverandørkjede

Beskriv hva organisasjonen har gjort for å kartlegge risiko for brudd på retningslinjene for etisk handel til de viktigste varer og tjenester som kjøpes inn:

FORUT har jobbet med dagens produsenter i mange år, møtt de fleste og utviklet varer i et godt samarbeid. Vi etterspør jevnlig oversikt over relevant dokumentasjon, standarder og sertifiseringer våre leverandører kan vise til. FORUT har ikke et eget budsjett for reiser i tilknytning til handel med Sør. Vi forsøker derfor å legge møter og fabrikkbesøk til samme reiser som prosjektbesøk eller andre reiser i kampanje- eller utenlandsavdelingen.

Vi har i 2024 så vidt tatt i bruk Etisk Handel Norges verktøy for risikokartlegging og fått en forståelse for at det er flere ledd i leverandørkjeden vi har behov for større kunnskap om. Vi har deltatt på Frokostforum: Dyrevelferd i leverandørkjeden i regi av EHN for bedre å forstå hva vi skal se etter i vår leverandørkjede av saueull.

Rapporten *Base Code Guidance: Caste in Global Supply Chain av Ethical Trading Initiative* gir en innføring i mekanismene for kastediskriminering. Sammen med samarbeidet med bl.a. Norsk dalitsolidaritetsnettverk gir den et grunnlag for å jobbe videre med forståelsen av hvordan dette påvirker våre leverandørkjeder.

Gjennom risikokartlegging og DFØs høyrisikoproduktliste har vi fått økt forståelse av risikoen for brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter i produksjon av leke- og idrettsutstyr.

Hvis kartlagt, beskriv de viktigste utfordringene som er identifisert.

Ifølge rapporten *Base Code Guidance: Caste in Global Supply Chain* av *Ethical Trading Initiative* må enhver virksomhet som handler med varer fra India, Nepal og Sri Lanka forstå mekanismene for kastediskriminering. Våre partnerorganisasjoner jobber i landsbyer og områder med en stor andel lavkaste, hvor dette er en av mange grunner til fattigdom. FORUT er representert i det norske dalitnettverket og får oppdatert kunnskap om de utfordringer det skaper, men har behov for mer kunnskap for å stille de riktige spørsmålene og avdekke evt. diskriminering i vår leverandørkjede. Kastediskriminering er en stor utfordring i landene vi importerer fra og vi må regne med at det skjer i våre leverandørkjeder.

Gjennom risikokartlegging ser vi at vi har lite kunnskap om, og mangler muligheter for å spore, saueullen som brukes i filtproduktene vi importerer fra Nepal. Produsenten opplyser at ullen kjøpes i bulk fra New Zealand. På New Zealand er mulesing forbudt ved lov, men denne praksisen er kun en del av helhetsbildet vi må vurdere rundt dyrevelferd.

I følge DFØs høyrisikoproduktliste er det høy risiko for brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter i produksjon av leke- og idrettsutstyr. Risikoen er høy flere steder i leverandørkjeden, helt fra utvinning av råvarer til montering av produktene. Siden produksjon av leker og utstyr rettet mot barn er en viktig del av vår vareportefølje, er dette et område vi må ha høy bevissthet rundt ved oppfølging og valg av nye leverandører og samarbeidspartnere.

Hvilke produsentland som anses å være knyttet til høyest risiko:

India, Sri Lanka og Nepal.

Hvilke etiske krav som er mest utsatt for brudd:

Menneskerettigheter, miljøkonsekvenser (giftig forurensning av jord vann og luft i råvareproduksjon), diskriminering, medbestemmelsesrett og frihet til å organisere seg.

Trinn 3: Tiltak for å minimere risiko for brudd på arbeidstakeres rettigheter, menneskerettigheter, miljø og dyrevelferd

FORUTs generalsekretær Ida Oleanna Hagen på besøk på et senter for yrkesopplæring for unge kvinner i India.
FOTO: Christine Fabara, FORUT.

Har virksomheten i rapporteringsåret gjennomført tiltak for å styrke arbeidstakeres rettigheter, menneskerettigheter, miljøhensyn eller antikorrupsjon utenfor Norge?

Ja.

Hvis ja, beskriv kortfattet de viktigste prosjekter/programmer/tiltak:

I rapporteringsåret har FORUT gjennomført en rekke tiltak utenfor Norge som styrker arbeidstakeres rettigheter, menneskerettigheter, miljøhensyn og antikorrupsjon – tiltak som understøtter vår kjernevirksomhet som bistandsorganisasjon og etisk aktør i internasjonale leverandørkjeder.

Gjennom *Financial Self Declaration* og *Partnership Agreement* forplikter alle våre partnerorganisasjoner seg til å arbeide aktivt mot korrupsjon, økonomiske uregelmessigheter, diskriminering, favorisering og seksuell trakassering. Disse avtalene utgjør en solid plattform for å sikre at våre partnere opererer i tråd med etiske standarder, noe som styrker vår samlede kompetanse og kontroll med arbeidet for etisk handel.

Særlig viktig er arbeidet med barnerettigheter. FORUT anerkjenner at alle barn har de samme grunnleggende rettighetene, selv om altfor mange opplever vold, overgrep, omsorgssvikt, barneekteskap og barnearbeid.

Våre partnerorganisasjoner, som har en ledende posisjon både nasjonalt og internasjonalt, jobber målrettet for å gi barn og unge en stemme og beskytte dem mot skadelige forhold. I India er for eksempel organisasjoner som Association for Promoting Social Action (APSA) og The Concerned for Working Children (CWC) sentrale aktører, og viktige ressurser for FORUT med særlig søkelys på barnerettigheter.

CWC arbeider direkte med barn for å sikre at arbeidsoppgaver ikke hindrer skolegang eller helsemessig utvikling. Barn fra migrantfamilier har et særlig fokus, fordi de er nederst på rangstigen, fattige og dermed spesielt utsatt for barnearbeid. CWC etablerer blant annet barnekommunestyre, kvinneombud og barneombud i lokalsamfunn for å styrke barns muligheter til å organisere seg og kjempe for sine rettigheter.

APSA fokuserer på å støtte foreldre i å sende barna sine til skole. APSA er opptatt av å vise myndighetene at det er mulig å få gatebarn og barn fra fattige slumområder til å fullføre utdanningen, dersom det bare legges til rette for deres behov og tas hensyn til deres utgangspunkt.

Tilsvarende arbeid utføres av organisasjonen Child Workers in Nepal (CWIN, med en krisetelefon som et viktig redskap for å redde barn ut av krisesituasjoner. De drifter transitthjem for barn som er utsatt for vold, ulike former for overgrep og et tøft liv på gata. CWIN startet i 2015, med støtte fra FORUT, opp en barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling/dagklinikk ved Kanti Children's Hospital i Katmandu. Manglende kunnskap om psykiske problemer og sykdomstilstander blant barn og ungdom i Nepal er en viktig årsak til mye unødvendig lidelse.

Våre partnerorganisasjoner i India og Nepal arbeider for at myndighetene skal vedta lover som fremmer barns rett til beskyttelse, utdanning og omsorg. Mye av innsatsen handler om å gi marginaliserte barn kunnskap om hvilke rettigheter de har og bidra til å styrke deres muligheter for medvirkning. Dette skjer både ved å etablere arenaer der barns stemme blir hørt og ved å gi barna styrke til selv å kreve sine rettigheter fra myndighetene på ulike nivå. I tillegg gjør dette barn i

---

stand til å motsette seg skadelige skikker som barneekteskap, vold og kjønnsdiskriminering. Organisasjonene arbeider parallelt med å heve kunnskapen om behovet for særskilt beskyttelse av barn, hos ulike offentlige instanser som politi, barnevern og skoler.

FORUT har også kompetanse på miljø og bærekraft. Organisasjonen Rural Development Tuki Association (RDTA) i Nepal, jobber for utvikling av et mer variert og bærekraftig jordbruk, inntektsskapende arbeid og myndiggjøring av kvinner gjennom organisering i kvinnegrupper, bedre helse for kvinner og barn, lese- og skriveopplæring for kvinner, lokal ressurskartlegging og samfunnsplanlegging, bedre skoletilbud for barn og tilbud om barnepass for små barn. Dette er tiltak som bidrar til bedre inntekt og økt kompetanse i lokalsamfunn. Slike initiativer er med på å styrke de økonomiske forutsetningene for å opprettholde gode arbeidsforhold, selv i møte med utfordringer som ustabile valutakurser og høy inflasjon.

På Sri Lanka har FORUT fire partnerorganisasjoner. Forum for Rural Income and Environmental Development Services (FRIENDS) har hovedfokus på kvinnelig entreprenørskap, og viderefører tiltakene for å sikre arbeid og inntekt for økonomisk inaktive kvinner, kvinner helt uten egen inntekt. Av den grunn befinner de seg ofte i en særlig vanskelig og utsatt livssituasjon. Kvinnene får opplæring i ulike fag, hjelp til å komme i gang med produksjon, samt veiledning i markedsføring og markedsanalyser. De er tilsluttet såkalte *Livelihood Facilitation Centres*, som er ressursentre der kvinnene kan møtes, utveksle erfaringer og selge sine produkter.

FRIENDS kan vise til gode resultater, der kvinnene blir økonomisk uavhengige gjennom etablering av egen virksomhet. Kvinnene får i tillegg økt selvtillit og anseelse i lokalsamfunnet.

Les mer om vårt utviklingsarbeid og våre prosjekter på www.forut.no/utviklingssamarbeid/

De gode vennene løven Orbai fra Sierra Leone, elefanten Yanay fra Sri Lanka, apekatten Monki som er alle barns beste venn, sjiraffen Suala fra Malawi og havskilpadden Palaiya fra Sri Lanka har alle egenskaper som springer ut fra FNs barnekonvensjon. Foto: Øyvind Strand Endal, FORUT.

Styrke oppslutningen om etisk handel

Har virksomheten i rapporteringsåret gjort tiltak for å styrke oppslutningen om etisk handel: Ja

Hvis ja, beskriv kortfattet de viktigste tiltakene:

Tiltak	Beskrivelse
Bruke Barneaksjonen til å informere og spre kunnskap om etisk handel og bærekraftig forbruk.	FORUT informerer gjennom Barneaksjonen, som når 60.000 barn og over 100.000 voksne om medlemskapet i EHN og våre forpliktelser til etisk handel. Dette er viktig informasjon for å skape forståelse for hvorfor våre varer kan ha en høyere pris enn lignende varer solgt andre steder og for å øke bevisstheten hos forbrukeren. Informasjonen deles i veiledningsheftet til de ansatte i barnehagen, i brosjyren som deles ut til alle foresatte og på forut.no/barn
Oppdatere vareinformasjon	Vi har oppdatert informasjonen på merkingen av varer med større fokus på medlemskapet i EHN. Informasjon om medlemskapet ligger på forut.no/nettbutikk
Bruke julebutikken til å informere om etisk handel.	I den årlige pop-up julebutikken på kjøpesenteret CC Gjøvik var det informasjon om medlemskapet i EHN og at ved å handle her, støtter man en mer rettferdig handel.

Trinn 4: sette mål, gjennomføring og resultater

Prioriterte aktiviteter/mål i rapporteringsåret

Aktiviteter:

Mål: I september 2024 planlegges det besøk til eksisterende produsenter på Sri Lanka. Dersom vi gjennom våren finner nye, aktuelle produsenter vil disse også få besøk og en orientering om våre retningslinjer og rutiner for innkjøp.

Gjennomføring/resultat: Besøkene til produsenter på Sri Lanka utgikk pga. sykemelding og endret arbeidssituasjon i FORUT. Et av besøkene ble utsatt til januar 2025.

I India driver vår partnerorganisasjon CWC yrkesopplæring for marginalisert ungdom for at de skal få egen inntekt. Vi er i en prosess for å se på muligheten for å ta inn produkter fra disse opplæringstilbudene. De har fått tilsendt vår *Policy for bærekraftig forretningspraksis* og *retningslinjer for produsenter*. Dette arbeidet fortsetter i 2025.

Mål: Vi er i en prosess for å oppdatere utseende på FORUTs serie med kosedyr som produseres hos DSL på Sri Lanka. Det jobbes med hvorvidt disse kan produseres mer bærekraftig i den videre satsingen.

Gjennomføring/resultat: Vi har hatt tett dialog med DSL gjennom hele rapporteringsåret. Alle kosedyrene har fått gjennomført kosmetiske endringer og vi har jobbet med utformingen av et nytt kosedyr, en havskilpadde, som blir sentral i de pedagogiske aksjonene fra 2025. Det er mange elementer som vurderes når det gjelder bærekraft, og materialvalg må sees i sammenheng med pris. Fra 2025 produseres kosedyrene i 100% resirkulert polyester, med unntak av apekatten Monki som er laget av bomullsgarn med fyll av resirkulert polyester. Kosedyrene var tidligere laget av polyester, men ikke resirkulert.

Mål: Etisk handel blir tema på minst en intern kompetansetime i FORUT i 2024 for å løfte tematikken, øke kunnskapen og jobbe frem felles rutiner ved bestilling av reiser, hotell og andre innkjøp.

Gjennomføring/resultat: Seniorrådgiver i Etisk Handel Norge, Andrés López, holdt en kompetansetime for alle ansatte i FORUT i januar 2025. Denne omhandlet aktsomhetsvurderinger i praksis.

Det er etablert et eget team for handel med sør, bestående av fire medarbeidere med arbeidsoppgaver tilknyttet etisk handel, innkjøp, nettbutikk og julebutikk. Teamet rapporterer jevnlig på kontormøter for alle ansatte.

Prioriterte aktiviteter/mål for kommende rapporteringsår

Aktiviteter:

Mål: Styrke kompetansen på dalit/lavkaste og kastediskriminering.

Delmål 1: Kartlegge nåværende arbeid med dalit/lavkaste hos våre partnerorganisasjoner i India, Nepal og Sri Lanka.

Delmål 2: Oppfordre våre produsenter til å rekruttere fra alle kaster og gjøre produsentene oppmerksomme på vårt ståsted. FORUT mener det vil være bra at daliter får jobb hos våre produsenter hvor vi vet flere rettigheter er ivaretatt.

Ansvarlig: Kirsten Tschudi. Arbeidet gjøre i tett samarbeid med utenlandsavdelingens landansvarlige for India, Nepal og Sri Lanka.

Frist delmål 1: 15. juni 2025

Frist delmål 2: 1. november 2025 skal alle produsenter være informert.

Mål: Velge ny leverandør av IT, AV og kontorutstyr. I denne prosessen ønsker vi å vektlegge de aktuelle selskapenes bærekraftsprofil og -fokus som en av kriteriene.

Ansvarlig: Generalsekretær Ida Oleanna Hagen

Frist: 1. april 2025

Mål: Vi skal øke kunnskapen vår om produksjonsprosesser i leverandørkjedene gjennom risikokartlegging av de ulike produktgruppene vi importerer for salg og bedre kommunikasjonen om «trygge leker gir trygge barn».

Delmål 1: Identifisere vesentlige menneskerettighetsrisikoer i leverandørkjeden gjennom bruk av EHNs verktøy for risikokartlegging.

Delmål 2: Bli bedre på å markedsføre kosedyrene og lekene som trygge, og være et tydelig motsvar til billige, masseproduserte varer fra utenlandske nettsider.

Delmål 3: Delta på kurs i regi av EHN innen risikokartlegging og aktsomhetsvurderinger.

Ansvarlig: Kirsten Tschudi i samarbeid med handelsteamet.

Frist delmål 1: 1. november 2025

Frist delmål 2: Løpende gjennom hele året i forbindelse med merking av varer, bestilling av nye varer og profilering gjennom nyhetsbrev, nettside og sosiale medier.

Delmål 3: Løpende gjennom året etter når kursene avholdes.

Trinn 5: Kommunikasjon eksternt

Deling av kompetanse og erfaringer

Har organisasjonen i rapporteringsåret delt kunnskap om eller erfaringer med etisk handel med bedrifter eller andre organisasjoner?

Ja, det har vi.

Hvis ja, gi en nærmere beskrivelse

Gjennom FORUT Barneaksjonen når vi ansatte i ca 1000 barnehager og 120.000 foresatte med informasjon. Aksjonen er en viktig kanal for å selge varer, særlig kosedyrene er populære. Varemerkingen og informasjon om medlemskapet i EHN er med å spre viktig kunnskap som vi håper bidrar til økt bevissthet rundt forbrukermakt.

FORUT har en pop-up julebutikk på kjøpesenteret CC Gjøvik i desember hvert år. Det gir oss muligheten for å vise oss frem og åpner for kunnskapsdeling med ledelsen av kjøpesenteret og de andre butikkene.

Likeverdige partnerskap er en grunnpilar i FORUTs arbeid og vi har en tett, god og likeverdig dialog med våre partnerorganisasjoner i India, Sri Lanka og Nepal. Gjennom besøk, webinarer og «Community of Practise (CoP) innen fagfeltene vi jobber med, foregår mye viktig erfaringsdeling og kunnskapsutveksling gjennom året. Dette gir FORUT et bedre grunnlag for å ta gode, etiske valg, men gjør også våre partnere mer bevisste på de samme aspektene i sitt arbeid.

Trinn 6: Varslingskanaler og klagemekanismer

Har virksomheten sørget for at arbeidstakere i leverandørkjeden og i eventuelle partnerprosjekter har tilgang på fungerende varslingskanaler eller klagemekanismer?

Ja

Hvis ja, gi en nærmere beskrivelse:

På <https://forut.no/forut-reporting-procedures-for-illegal-or-unacceptable-circumstances/> ligger det mulighet for å sende varsel til FORUTs ledelse. Vi jobber med å informere våre produsenter om denne kanalen og muligheten for at deres ansatte kan varsle rettighetsbrudd eller klage til oss.

Kontakt:

Kirsten Bjerkestrand Tschudi

kirsten@forut.no